

OŚRODEK DOKUMENTACJI
ZABYTKÓW W WARSZAWIE

KARTA EWIDENCYJNA ZABYTKÓW
ARCHITEKTURY I BUDOWNICTWA

A B C D E F G H I J K L Ł M N O P R S T U V W X Y Z

Nr

1546

1. Obiekt

OFICyna (2)

2. Czas powstania

1771-1775

3. Miejscowość

CZERNIEJEWO

4. Adres

ul. Gen. Lipskiego 5
62-250 Czarniejewo

nr hipoteczny

5. Przynależność administracyjna

województwo wielkopolskie

powiat Gniezno

gmina Czarniejewo

6. Poprzednie nazwy miejscowości

Czyrzniewo (XIV w.), Czerzniewo, Czarniewo (XV w.),
Czirzniewo, Czarniewo (XVI w.), Czarniewo,
Czarniejewo (XVII w.), Schwarzenau (XIX i pocz. XX w.)

7. Przynależność administracyjna przed 1 I 1999

województwo poznańskie

gmina Czarniejewo

8. Właściciel i jego adres

Skarb Państwa
Agencja Nieruchomości Rolnych
OT Warszawa
Plac Bankowy 1, 00-139 Warszawa

9. Użytkownik

Czarniejewskie Przedsiębiorstwo
Rolno-Usługowe Sp. z o.o.
ul. Gen. Lipskiego 5
62-250 Czarniejewo

10. Rejestr zabytków

zespół pałacowy i park

878/W/41/A 3A/21.02.1964 r. 13.01.1984
2.01.2013

Budynek oficyny usytuowanej po wschodniej stronie dziedzińca honorowego pełnił funkcję mieszkania pracowników pałacu. Mieszkał tu m.in. ekonom i wódarz, a także znajdowały się pokoje gościnne. W budynku tym znajdował się także pokój myśliwski, który użytkowany był przez właściciela pałacu.

W latach 1926-1929 dobudowano nowe skrzydło pałacu wraz z łącznikiem a budynek uzyskał połączenie z pałacem.

W latach 1946 do 1978, kiedy pałac użytkowany był jako państwowy Dom Dziecka w budynku mieściły się mieszkania dla nauczycieli.

W maju 1954 roku w oficynie wybuchł pożar, który zniszczył istniejące tu dawne wyposażenie m.in. dawne boazerie.

Pod koniec lat 70. XX w. budynek został przystosowany do funkcji hotelarsko-turystycznej.

Od lat 80. XX w. w budynku znajduje się pomieszczenie recepcji, pomieszczenia biurowe, zaś na piętrze pokoje hotelowe.

SYTUACJA

Oficina usytuowana jest po wschodniej stronie dziedzińca honorowego, w kierunku południowo-wschodnim od głównego korpusu pałacu.

Od strony północnej do budynku oficyny przylega parterowy łącznik zwieńczony z obu stron balustradą, który dekoracja elewacji oraz wysokością jest dostosowany do parterowej części pałacu stanowiącej integralną część bocznego skrzydła pałacu. Od strony południowej do oficyny przylega ogrodzenie dziedzińca honorowego. Na wschód od oficyny znajduje się park.

Główne wejście do budynku, które znajduje się w elewacji zachodniej poprzedzone jest trzema stopniami, które usytuowane są na brukowanym podjeździe. Podjazd biegnący wzdłuż obu oficyn prowadzi przed pałac. Podjazd, wyższy w stosunku do powierzchni dziedzińca honorowego jest ograniczony skarpą, którą ujmują odcinki murków. Różnice poziomów pomiędzy dziedzińcem a podjazdem wyrównują schody, które usytuowane są także na osi opisywanej oficyny. Na słupkach stanowiących zakończenie murków oporowych skarp ustawione są symetrycznie dwie metalowe latarnie.

MATERIAŁ, KONSTRUKCJA, TECHNIKA

Ściany

Ściany zewnętrzne i wewnętrzne wykonane są z cegły pełnej. Wewnątrz jak i na zewnątrz ściany są tynkowane.

Sklepienia i stropy

- płaskie
- płaski wykładany tkaniną impregnowaną, ułożoną pomiędzy belkami – parter, recepcja
- płaski wykładany w całości deskami łączonymi „na wpust”, które opierają się na poziomych belkach z dekoracją w postaci profilowania oraz ściętych narożników – parter, korytarz
- kolebkowe – piwnice

Wieżba

Pomiędzy krokwiami umieszczona jest jętką. Jest ona podparta dwoma rzędami słupów.

Dach

Oficina nakryta jest dachem czterospadowym z kalenicą. Od strony wschodniej i zachodniej znajdują się trójkątne naczółki, które nakryte są dwuspadowymi dachami połączonymi z połacią dachu głównego. Dach nakryty jest dachówką karpieńską – krycie podwójne w tzw. „koronkę”.

Podłogi i posadzki

- posadzka z płyt marmurowych, płyty z marmuru w brązowym i białym kolorze układane naprzemiennie – parter, korytarz i pomieszczenie recepcji
- wykładzina dywanowa – parter – pomieszczenia biurowe, piętro – korytarz, pokoje hotelowe
- wykładzina zmywalna – parter – pomieszczenia gospodarcze
- płytki ceramiczne – parter – łazienka, pomieszczenia gospodarcze, piętro – łazienki

Schody

- betonowe, których stopnie okładane są drewnem, jednobiegowe z drewnianą balustradą i poręczą (⇒ fot. 13)
- cementowe – prowadzące do piwnic

Otwory

okienne

- prostokątne zamknięte od góry prostymi nadprożami
- owalne – otwory w środkowych polach naczółków (⇒ fot. 7)
- eliptyczne – piętro, na osi elewacji wschodniej i zachodniej

14. Kubatura ok. ~1300 m ³	15. Powierzchnia użytkowa ok. ~460 m ²	16. Przeznaczenie pierwotne mieszkania dla pracowników pałacu, pokoje gościnne	17. Użytkowanie obecne pomieszczenia biurowo-administracyjne, recepcja hotelowa, pokoje hotelowe
18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja 1926-1929 – połączenie budynku oficyny z pałacem poprzez nowy łącznik 1954 – likwidacja skutków pożaru 1979-81 – przystosowanie obiektu do potrzeb hotelarskich, budowa węzłów sanitarnych 1980 – obłożenie ścian klatki schodowej i korytarza boazerią		19. Stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy, konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje) Stan zachowania dobry. – ubytek tynku na gzymsie podokapowym po południowej stronie naczółka – elewacja zachodnia – niewielkie ubytki tynku w kilku miejscach elewacji wschodniej – ubytki tynku na kominach	
		20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie Naprawa tynków w elewacjach.	

21. Akta archiwalne (rodzaj akt, numer i miejsce przechowywania)

24. Uwagi różne

Informacje ustne: [REDACTED] – pracownik, ul. Św. Wawrzyńca 27/5, 62-200 Gniezno

22. Bibliografia

Katalog Zabytków Sztuki w Polsce. T. V, woj. poznańskie, powiat gnieźnieński
Karta Ewidencyjna Zabytków Architektury i Budownictwa. Oficyny. Czarniejewo,
oprac. Maria Strzałko, 1979
Czarniejewo. Rozpoznanie historyczno-urbanistyczne i wskazania konserwatorskie
do planu zagospodarowania przestrzennego. Oprac. Kodurowa Aleksandra, PP
PKZ, Poznań 1963
Ostrowska-Kębska Z., Pałace klasycystyczne w Wielkopolsce, Poznań 1970
Czarniejewo. Pałac. Dokumentacja historyczno-architektoniczna. Oprac. Kurzawa Z.,
Poznań 1972

25. Opracował

tekst **Przemysław Ogrodowczyk**, grudzień 2004

plany, rysunki **Przemysław Ogrodowczyk**, grudzień 2004

zdjęcia fotograficzne **Przemysław Ogrodowczyk**, grudzień 2004

miejsce przechowywania negatywów:

WUOZ Poznań

Karta po wypełnieniu podlega ochronie na podstawie przepisów prawa autorskiego.

26. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)

23. Źródła ikonograficzne i fotografie (rodzaj, miejsce przechowywania)

Mapa Topograficzna 1:25 000, Schwarzenau 1891, Biblioteka Uniwersytecka, Po-
znań

Mapa Topograficzna 1:25 000, Schwarzenau 1911, Muzeum Archeologiczne, Po-
znań

27. Załączniki

Wkładki: 5

1. Miejscowość CZERNIEJEWO województwo wielkopolskie powiat Gniezno gmina Czarniejewo	2. Obiekt (nazwa jak w karcie) OFICyna (2)	3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego) OPIS + PLAN SYTUACYJNY
---	--	---

drzwiowe

- prostokątne, zamknięte od góry prostymi nadprożami

Okna

- drewniane, skrzynkowe, szesnastopolowe (osiem pól w każdym skrzydle okiennym) – parter
- drewniane, skrzynkowe, ośmiopolowe (cztery pola w każdym skrzydle okiennym) – piętro
- drewniane, krosnowe, eliptyczne podzielone szczeblinami na cztery pola – piętro, na osi elewacji wschodniej i zachodniej
- drewniane, krosnowe, owalne, podzielone szczeblinami na cztery pola – naczółki, otwory w środkowych polach
- drewniane, krosnowe, jednoskrzydłowe, dwukwaterowe – piętro, na osi elewacji wschodniej
- drewniane, krosnowe, jednoskrzydłowe, czterokwaterowe – piwnice
- drewniane, krosnowe, dwuskrzydłowe, czterokwaterowe (dwie kwatery w każdym skrzydle) – piwnice

drzwi

- drewniane, dwuskrzydłowe o konstrukcji ramowo-płycinowej z dekoracją listwową i płycinową. W dolnej części skrzydła drzwi posiadają dekorację o formie dwóch kwadratowych płycin, których krawędzie są obłożone profilowanymi listwami. W górnej części skrzydeł drzwi znajduje się dekoracja o formie dwóch prostokątnych płycin, których krawędzie obłożone są profilowanymi listwami. Ponad drzwiami znajduje się nadświetle szklone prostokątną szybą. Prawe skrzydło drzwi posiada listwę przemykową oraz metalową klamkę. Pośrodku prostokątnych płycin od zewnątrz umieszczone są metalowe, dekoracyjne antaby o motywie syreny opierającej ręce o sylwetki dwóch lwów – parter, główne drzwi wejściowe (⇒ fot. 8)
- drewniane, dwuskrzydłowe o konstrukcji ramowo-płycinowej z dekoracją listwową i płycinową. W dolnej części skrzydła drzwi posiadają dekorację o formie dwóch kwadratowych płycin, których krawędzie obłożone są profilowanymi listwami. Górne części skrzydeł są szklone prostokątnymi szybami a krawędzie prostokątnych pól są obłożone profilowanymi listwami. Jedno ze skrzydeł drzwi ozdobione jest dwoma pionowymi, profilowanymi listwami, z których jedna jest listwą przemykową. Ponad drzwiami znajduje się nadświetle, które szklone jest prostokątną szybą – parter, główne wewnętrzne drzwi wejściowe
- drewniane, dwuskrzydłowe o konstrukcji ramowo-płycinowej z dekoracją w postaci prostokątnych płycin – pomiędzy korytarzem a recepcją

- drewniane, jednoskrzydłowe o konstrukcji ramowo-płycinowej z płycinową dekoracją z ośmioma lub dwunastoma płycinami – parter, drzwi w pomieszczeniach biurowych; piętro, drzwi prowadzące do pokoi hotelowych, z pokoi do łazienek a także na poddasze
- drewniane, jednoskrzydłowe o konstrukcji deskowo-listwowej – elewacja wschodnia, drzwi do piwnicy

RZUT

Oficina zbudowana jest na planie prostokąta. Posiada układ dwutraktowy z sienią na osi. Sień nie jest przelotowa. Od strony północno-zachodniej część budynku przylega do łącznika.

BRYŁA

Oficina jest budynkiem piętrowym, częściowo podpiwniczonym. Kondygnacja piętra jest niższa od parteru. Budynek nakryty jest czterospadowym dachem z kalenicą. Od strony wschodniej i zachodniej znajdują się trójboczne naczółki, które nakryte są dwuspadowymi dachami łączącymi się z połacią dachu głównego. Od strony północno-zachodniej do wysokości gzymsu przylega parterowy łącznik.

ELEWACJE

Budynek oficyny usytuowany jest na wysokim cokole. Pomiędzy kondygnacją parteru oraz piętra znajduje się gzyms międzykondygnacyjny, który wyłamywany jest w partiach ryzalitów oraz wnęk. Zwieńczenie ścian budynku stanowi gzyms podokapowy, który w partiach ryzalitów przerwany jest profilowanym gzymsem podstawy naczółka.

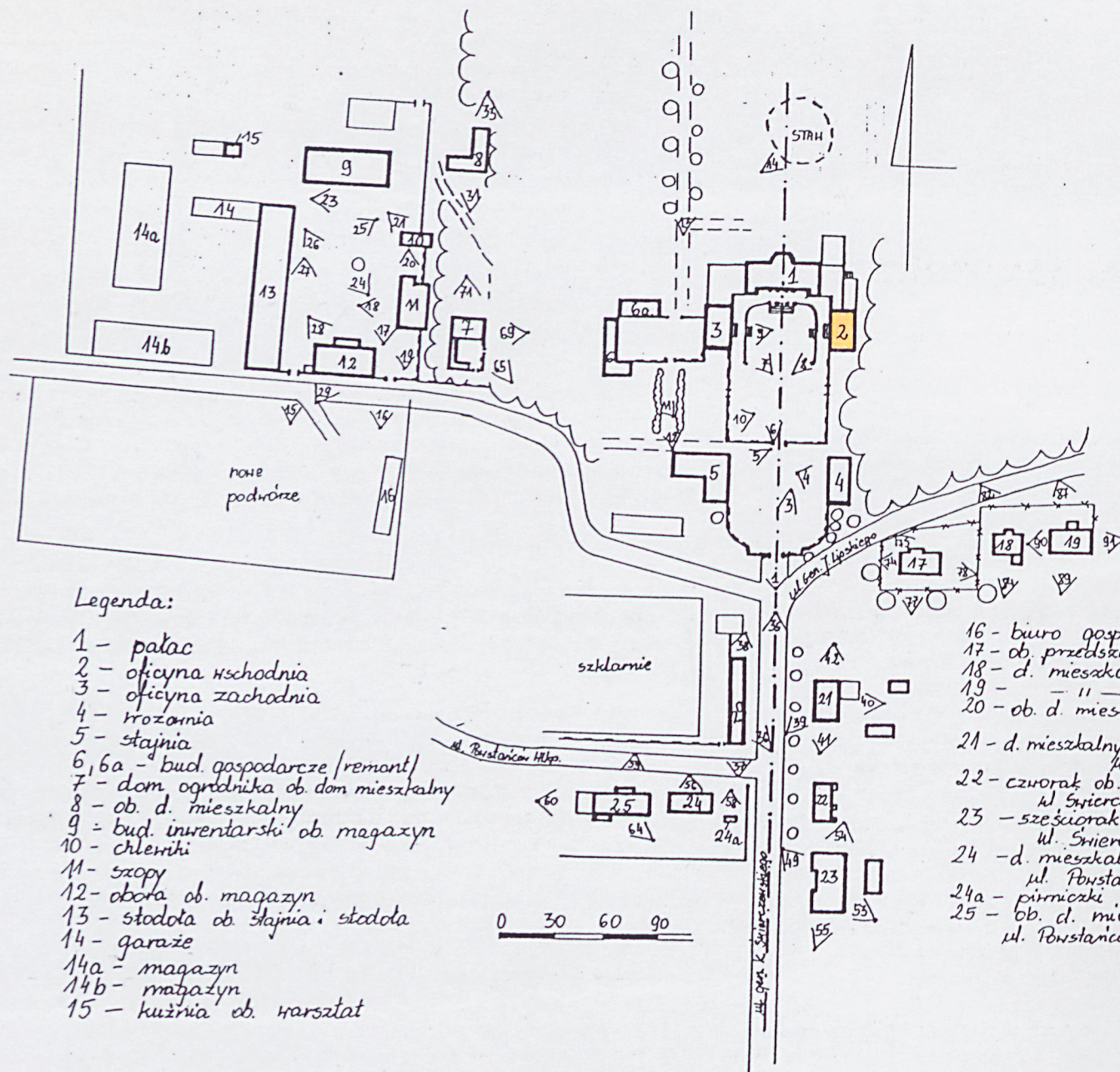
wschodnia i zachodnia (⇒ fot. 1, 2, 5)

Elewacje siedmioosiowe z lekko wysuniętymi trzyosiowymi ryzalitami na osiach obu elewacji.

Ryzality zwieńczone są trójkątnym naczółkiem, którego krawędzie obwiedzione są profilowanym gzymsem. Partie ryzalitu na parterze oraz narożniki budynku podkreślone są dekoracją w postaci prostokątów boniowania a także częściowo na piętrze. Środkowe partie ryzalitu zaakcentowane są płytką wnęką, która na wysokości piętra zamknięta jest od góry łukiem pełnym. W zwieńczeniu wnęki umieszczony jest otwór okienny o eliptycznym kształcie.

Na osi trójkątnego naczółka umieszczony jest owalny otwór okienny obwiedziony opaską wykonaną w tynku (⇒ fot. 7).

Drzwi umieszczone są w elewacji zachodniej. Pomiędzy eliptycznym otworem okiennym we wnęcie a otworem drzwiowym znajduje się blaszany daszek o wygiętej połaci, którego dolna krawędź posiada dekorację o formie nawiązującej do lambrequinu.

1. Miejscowość CZERNIEJEWO województwo wielkopolskie powiat Gniezno gmina Czarniejewo	2. Obiekt (nazwa jak w karcie) OFICyna (2)	3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego) OPIS + RZUT + ZDJĘCIA
---	--	--

W otworach okiennych kondygnacji parteru elewacji zachodniej umieszczone są kraty koszarowe malowane na kolor biały. W elewacji wschodniej w kondygnacji parteru znajduje się prostokątny otwór okienny na osi o wielkości dostosowanej do sąsiednich otworów. Niewielki, prostokątny otwór okienny umieszczony jest na osi elewacji ponad gzymsem a poniżej eliptycznego otworu okiennego. Otwory okienne w kondygnacji parteru i piętra, od strony południowej są zamurowane i zamienione na wnęki.

północna i południowa (⇒ fot. 3, 4, 6)

Elewacje trójosiowe. Otwory okienne parteru i piętra posiadają dekorację w postaci opaski wykonanej w tynku. Pomiędzy otworami okiennymi umieszczona jest dekoracja w postaci prostokątnych płycin. Płyciny umieszczone pomiędzy oknami parteru posiadają wyłamywane narożniki. Otwory okienne parteru podkreślone są gzymsem parapetowym.

Do zachodniej części północnej elewacji przylega parterowy łącznik. W kondygnacji parteru, od strony wschodniej znajduje się tylko jeden otwór okienny. Wszystkie otwory okienne w kondygnacji piętra są zamurowane i zamienione na wnęki.

WNĘTRZE

Pierwotny układ zawierał najprawdopodobniej sień na osi oraz cztery połączone ze sobą pomieszczenia w układzie dwutraktowym z każdej strony budynku.

Obecnie część pomieszczeń została wtórnie podzielona na mniejsze. Zachowana dawna sień na osi budynku, która dostępna jest wyłącznie od strony zachodniej (główne wejście).

Po południowej stronie korytarza zachowane są dwa duże pomieszczenia. Dawne dwa mniejsze podzielone zostały wtórnie na trzy mniejsze.

Po północnej stronie korytarza zachowane jest tylko jedno duże pomieszczenie. Pozostałe pomieszczenia podzielone są wtórnie na mniejsze.

Wnętrze jest przebudowane i posiada całkowicie nowy, współczesny wygląd.

Parter

Korytarz

Dawna sień posiada ściany prawie w całości wyłożone drewnianą boazerią. Boazeria wykonana jest z jasnego drewna, posiada dekorację o formie podłużnych płycin (⇒ fot. 9). Drewnem wyłożone są także stopnie schodów.

Pomieszczenia biurowe

Usytuowane są w południowej części budynku. Ściany wyłożone są drewnianą boazerią w ciemnym kolorze (⇒ fot. 10, 11). Łazienka znajduje się pośrodku w ciągu

trzech pomieszczeń, z których każde posiada jedno okno. Jedno z dwóch dużych pomieszczeń przylegających do korytarza posiada wydzielony niewielki aneks.

Recepcja

Pomieszczenie położone od strony północno-zachodniej, które dostępne jest z korytarza przez dwuskrzydłowe drzwi. Oświetlone jest przez dwa okna w ścianie zachodniej. Partie ścian dekorowane są lakierowaną boazerią, której powierzchnia podzielona jest na mniejsze i większe płyciny wydzielone listwami w innym kolorze (⇒ fot. 12).

Od strony wschodniej w środkowej części ściany znajduje się otwór kominowy, którego prostokątny otwór u dołu obudowany jest kominkiem. Obudowa wykonana z nowych materiałów, nawiązuje charakterem do dekoracyjnych form. Boki stanowią stylizowane woluty, zagięte w dolnej i górnej części. Ich powierzchnię pokrywa ornament ze stylizowanych liści akantu. Zwieńczenie obudowy stanowi płyta o formie profilowanego gzymsu o linii wklęsło-wypukłej.

Obecnie w pomieszczeniu wisi żyrandol z połączonych ze sobą i splecionych rogów jeleni. Strop wykładany jest tkaniną w delikatny kwiatowy wzór, ułożoną pomiędzy belkami. Posadzka wykonana jest z płyt marmurowych, w brązowym i białym kolorze układanych naprzemiennie.

Piętro

Na piętrze usytuowane są pokoje hotelowe (⇒ fot. 15), które rozdzielone są korytarzem. Ściany korytarza na piętrze a także strop jest całkowicie wyłożony drewnianą boazerią, w formie podłużnych, połączonych ze sobą desek (⇒ fot. 13).

Boazerią o identycznej formie wyłożone są częściowo ściany pokoi hotelowych. Zarówno pokoje oraz przylegające do nich łazienki posiadają nowe wyposażenie.

Piwnice

Do piwnic prowadzą schody, które usytuowane są w przyziemiu wschodniej elewacji. Częściowo podpiwniczony budynek posiada zachowane dwa pomieszczenia piwnic, połączone ze sobą wąskim przejściem. Oba pomieszczenia nakryte są sklepieniem kolebkowym (⇒ fot. 16). W piwnicy znajduje się obecnie kotłownia.

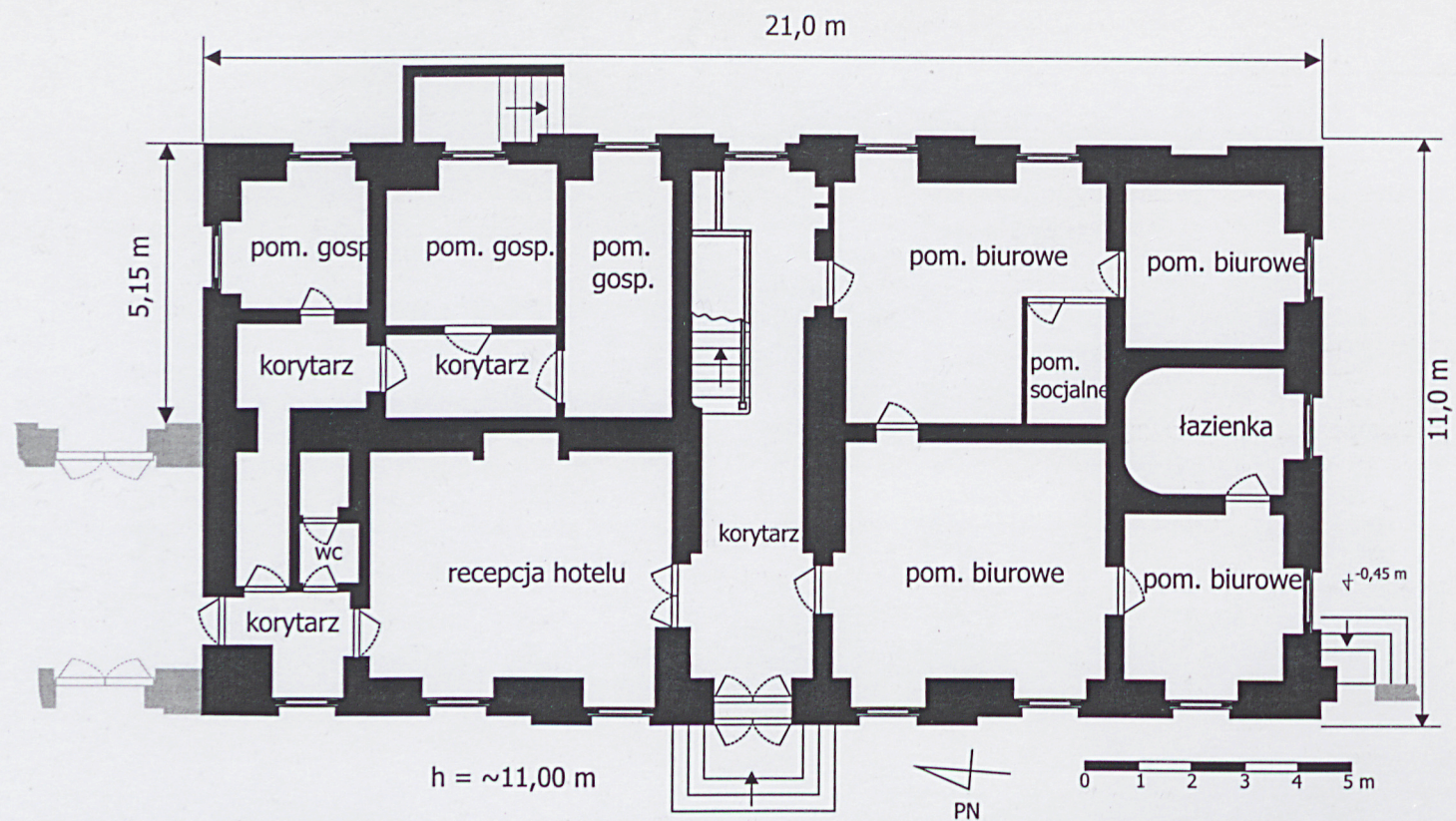
WYPOSAŻENIE

Dawne wyposażenie nie zachowało się.

Z zabytków ruchomych, które wpisane są do rejestru obecnie w oficynie znajduje się neobarokowy gabinet gdański

INSTALACJE

Elektryczna, wodociągowa, odgromowa, CO

2

3

1. Miejscowość CZERNIEJEWO

województwo wielkopolskie
powiat Gniezno
gmina Czarniejewo

2. Obiekt (nazwa jak w karcie)

OFICyna (2)

3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)

SPIS ZDJĘĆ + ZDJĘCIA

SPIS ZDJĘĆ

1. elewacja zachodnia
2. elewacja zachodnia i południowa
3. elewacja południowa
4. elewacja południowa i wschodnia
5. elewacja wschodnia
6. elewacja wschodnia i północna
7. fragment naczółka z owalnym otworem okiennym
8. drzwi wejściowe

wnętrze

9. parter – korytarz
10. parter – pomieszczenie biurowe
11. parter – pomieszczenie biurowe
12. parter – recepcja
13. schody między piętem a poddaszem
14. okrągłe okno – widok z podestu schodów
15. piętro – jeden z pokoi hotelowych
16. piwnice – fragment jednego z pomieszczeń

4

5

6

7

1. Miejscowość CZERNIEJEWO

województwo wielkopolskie
powiat Gniezno
gmina Czarniejewo

2. Obiekt (nazwa jak w karcie)

OFICyna (2)

3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)

ZDJĘCIA

8

9

10

11

12

<p>1. Miejscowość CZERNIEJEWO</p> <p>województwo wielkopolskie powiat Gniezno gmina Czarniejewo</p>	<p>2. Obiekt (nazwa jak w karcie)</p> <p>OFICyna (2)</p>	<p>3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)</p> <p>ZDJĘCIA</p>
--	---	---

13

14

15

16